

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΓΙΟΥΛΗ ΤΣΑΚΑΛΟΥ

**Βίκτωρια, καλημέρα και επιτίτρεψε μου να
μιλώ στον ενικό, χωρίς αυτό να το
θεωρήσεις κατάχρηση της δεδομένης φιλίας
μας.**

Καλημέρα Γιούλη μου, υπάρχει οικειότητα μεταξύ μας, γιατί υπάρχει αγάπη και εκτίμηση. Στις σχέσεις, που χαρακτηρίζονται από αλληλοεσβασμό, δεν υπεισέρχεται η κατάχρηση.

Έχεις σπουδάσει Αρχιτέκτων και θα περιμένεις κανένας να είσαι χαργράφης η γλύπτης; Εσύ όμως Βικτώρια απέλεξες να γίνεις Συγγραφέας και μάλιστα να βραβευτείς για ένα καπαταληκτικό σου έργο. Ήπις προέκυψε αυτό, δηλαδή η Συγγραφή Βιβλίων και βέβαια πότε;

Από μικρό παιδί, αγαπημένη μου, με θυμάμαι να σκύβω τάπω σ' έναν χαρτί και, ή να σκιτσάρω σπιτάκια ή να γράψω διάφορες σκηνές μου, που τις μορφωτοίουσα σε διηγήματα. Σπουδάζω στο Πολυτεχνείο, συγχρόνως έγραφα σε φωτικά, πολιτικά περιοδικά, και επίσης κατέγραφα σ' έναν μπλοκ ιστορίες που θα θέλα κάποτε να τις κάνω μυθιστόρημα. Ακόμα έχω εκείνο το μπλοκ και ακόμα αντίλη ίδεες από εκείνες τις ομηρίες μου. Εντέλει, φάεινται πώς, η γοητεία της συγγραφής, ήταν πατύ πιο ισχυρή. Από ένα στημένο και μετά παρατήρησα πώς, όταν έσκυβα τάπω στο χαρτί, δεν σχεδιάζω πλέον σπιτάκια, αλλά έριταινα χαρακτήρες ανθρώπων που θα θέλα να είναι οι ήρωες μου, με μυθιστόρημα που θα μου άρεσε κάποτε να γράψω.

Γνωρίζω πως έχεις γράψει και στοίχους οι οποίοι έχουν μελοποιηθεί! Γνωρίζω επίσης πως έχεις βραβεύτε για δημόγυμπα σου. Και δεν εννώγ για το τελευταίο Βραβείο που πήρες πρόσφατα, γι' αυτό θα μηλίσουμε πιο κάτω. Μιλώ για τα βραβεία που έχεις τάρει

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΜΑΚΡΗ:

“Θα 'Θελα να έπειφτα με αλεξίπτωτο στην Τοσκάνη, και να έμενα εκεί” ...

Η γνωριμία μου με την Βικτώρια Μακρή έγινε μέσα από τα βιβλία της. Αυτή η πρώτη επαφή μαζί της με έκανε να θέλω να την γνωρίσω καλύτερα. Γνώρισα ένα ευγενή και ήρεμο άνθρωπο με έξοχο Συγγραφικό έργο. Με αυτήν την Συνέντευξη θέλω να σας παρουσιάσω την Συγγραφέα αλλά και τον άνθρωπο Βικτώρια Μακρή, όπως εγώ τον έχω γνωρίσει.

ΠΟΥΛΗ ΤΣΑΚΑΛΟΥ

ώστε να πεις, πρέπει να καθίσω να γράψω,
άμεσα, να αφήσω τα πάντα και ασχοληθώ
μόνον με αυτό!Να σου πάρει δηλαδή το
μυαλό και να μην μπορείς να ησυχάσεις εάν
δεν κάνεις τις σκέψεις σου γραπτό λόγο!

Γιούλη μου, κάθε φορά που ξεκίνων να γράψω ένα βιβλίο, από του με ελκεί και με έλκει συγχρόνως, και με ανασταύνει και δεν με αφήνει να ησυχάσω αν δεν στρώθω να το καταγράψω, είναι η εκάστοτε ίδεα που βουρβίζει το μασάλ μου και αποτελεί το βασικό θέμα του εκάστοτε βιβλίου: η εσωτερική ελευθερία στο πρώτο μου βιβλίο, το Ελεύθεροι Φυλακίσμενού, η εμπειρία μου δηλα δ' ονταν πράγματα Δάσκαλο, σ' ένα δοκίμιο που είναι έτοιμο και θα κυκλοφορήσει ποπεύω φέτος, η αγάπη και ο έρωτας μέσα από την άστρα της ψυχής μας τυφλώς κοπέλας, στο Casta Diva, και τώρα τα πάθη εμάς των γυναικών, στο κανονόρυμα μυθιστόρημα που το έχω ξεκίνησε εδώ και λίγους μήνες.

Βραβευτήκατε πρόσφατα σε διεθνή λογοτεχνικό διαγωνισμό με τη φίλη σου ποιήτρια Παρασκευή Κωστοπέτρου, για ένα διηγήμα που γράψατε από κοινού. Και μάλιστα υπάρχει η προσποτική να γίνει παρουσίασης του διηγήματος αυτού στη Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις. Τί έργο ήταν αυτό, πώς προέκυψε και κυρίως τι ένωναν στον ίδιο έμαυρος πώς το διηγήμα σας πήρε ένα από τα πρώτα βραβεία;

Πληροφορηθήκαμε πως ήταν σε εξέλιξη ένας διεθνής λογοτεχνικός διαγωνισμός που διοργάνωνε η Οργάνωση Ελληνικού Πολιτισμού ΝΟΣΤΟΣ, η οποία εδρεύει στην Ελληνική Πρεσβεία μας στην Αργεντινή. Μας άρεσε το θέμα του διαγωνισμού που ήταν, «Μάρμαρά του Παρθενώνα, Ιστορία Μιας Κλωπής Η Κλοπή». Της Ιστορίας» και αποφασίσαμε να λάβουμε μέρος. Η Παρασκευή Κυριακώτερου είναι οικονομολόγης και ποιτίρια. Έφερε όλο το σκεπτικό ενός δημήταρος, μου το είπε, και γράψαμε από κονού το διήγημα Ο ΙΕΡΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΡΥΑΤΙΔΩΝ, το οποίο και πήρε το τόπιο βραβείο ανάμεσα σε 350 περίπου

συμμετοχές από όλο τον κόσμο. Πηγή έμπνευσης της Παρασκευής απότελεσαν κάποιοι πολύ συγκεκριμένοι χοροί οι οποίοι ονομάζονται ΧΟΡΟΔΡΟΜΕΝΑ, που ομηρίνει, δρώ δια του χορού. Είναι χοροί στους οποίους εκτελούνται συγκεκριμένες κινήσεις, που βάζουν τον άνθρωπο στη ροή της φύσης, του σύμπαντος, του ίδιου του Εαυτού. Είναι μια πολύ σπουδαία διδακτολαίκια, που την έχει δώσει Δάσκαλος. Στο διήγημα τοποθετείται στην πραγματικότητα το διάσταση το θέμα της απομίλιας των Γλυπτών του Παρθενώνα και τη επιπλάξεις έχει αυτό το γεγονός στη συγχρόνη ιστορία της Ελλάδας, σε πολιτικό, πολιτιστικό και οικονομικό επίπεδο. Ήταν ποτύ σημαντικό το βράβειο όχι τόσο για την Παρασκευή και μένα, όσο για την αναγνώριση που έγινε σε εσωτερικό επίπεδο της θέσης που τήρη το δημόπουλο πάνω στο θέμα της αναγκαίωσης επιστροφής των γλυπτών στη χώρα τους. Τώρα, μας ζητείται να γίνουν παρουσιάστες του διηγήματος σε διαφορετικές ομιλίες στην Θεσσαλονίκη, Χαλκίδη και αλλού, κι αυτό μας χαροποιεί ιδιαίτερα, γιατί έτσι θα μας δοθεί η ευκαρία να δείξουμε και σε video τα χοροδρώματα, και να κάνουμε μια πολύ ουσιαστική και απλή συγχρόνης ανάλυση, του πι σημαντικού Καρυάτιδα, που είναι η γυναίκα η οποία στην ουσία υποβαστάζει κρατεί στο κεφάλι της αλλά και επιποτεύει, φυλάσσει, ολόκληρο το πνευματικό πεδίο. Έγιναν δύο εκδηλώσεις απονομής των βραβείων, μία στο Μπουνέο Άρες και μία δύετερη στο Μουσείο της Ακρόπολης, όπου παρερέθηκαν πολιτικοί, λογοτέχνες και αντιπροσωπεία της Γερουσίας της Αργεντίνης. Ναι, μετ την Παρασκευή, είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενες για τη διάκριση αυτή, καθώς το διήγημα στηρίχθηκε στην εσωτερική διάσταση του θέματος Καρυάτιδες και Χοροδρώμενα.

Δεδομένου πως είσαι Συγγραφέας και μάλιστα πολυβραβεύμενός, δεδομένου πως ας Συγγραφέας έχεις ευαίσθητο Ψυχικό κόσμο, δεδομένου δε πως έρχεσαι σε επαφή με πάρα πολλούς ουμβύλλευτους, κατεξήλωτους, πειρατές πληριστάσιαν μόνον και μόνον για να ωφεληθούν οι ίδιοι; τώρα σε πλησιάσει κάποιος να προσποιηθεί τον φίλο σου μόνον και μόνον για να έρθει σε επαφή με τον εκδοτικό κόσμο που εσύ γνωρίζεις, ή απλά επειδή του αρέσει η θίκη σου αναγνωρισμότιμη. Αν όποιος απινδρώνει σε μια τέτοια περίπτωση:

κάτι θέλει από σένα, μην ξεχνάς ότι αυτά συμβαίνουν και στις απλές φίλωνές σχέσεις. Πότες από αυτές αντέχουν και δεν διαλύονται και πόσες καταρρέουν σαν χάρτινες, επειδή στρήγκανται στο συμφέρον, στο «τι μπορούμε να πάρουμε ψυχικά αλλά και υλικά από τον άλλον». Θέλω να τω, μια μεγάλη παρέα είμαστε όλοι... Είτε συγγραφείς, είτε γείτονες, είτε απλοί γνωστοί, είτε συμφορτείς, είτε συγγενείς, είτε φίλωνάς τους. Κατι στις παρέες, αν δεν κάνεις το ξεσκαρτάρισμά σου, θα δεις με ποιους θα πας και ποιους θ' αφήσεις, όλο και κάποιος θα σε δει σα φιλέτο. Που θα του αρεσεί πολλού...

Θέλω να μείνω λίγο στο θέμα και να που
ανθήκατα της Βικτώρια πους βλέπετε τους
ανθρώπους που επειδή στο Δημοτικό, στο
Γυμνάσιο και στο Λύκειο έγραφαν σωστές
εκθέσεις, με σωστό Συντακτικό και πολλά
καλολογικά! (Γιούλη, είναι σωστή αυτή η
λέξη;) στοιχεία, πιστεύουν πως μπορούν
να συνεχίσουν ως Συγγραφείς. Τι τώρα
μπορεί να έχουν δεσμόδεουν τον γενονότος
πιάς σε χώραστος του βιβλίου είναι πάρα πολὺ¹
ανταγωνιστικός και οι εκδοτικοί οικοί δεν
είναι πρόσφοροι σε επενδύσεις χωρίς
αποτέλεσμα! Τι θα ελέγχες σε αυτούς;

Πούλη μου, οι καλές εκθέσεις στο σχολείο δυστυχών δεν αποτελούν εγγήση ότι η συνέχειά τους είναι απαραίτητη η συγγραφή βιβλίων. Άλλο πράμα γράφων καλές εκθέσεις, άλλο πράμα μπτών και γράφων βιβλία. Θεωρώ ότι, γράφων καλές εκθέσεις σημαίνει, υπακούων και διεκπεριώνων άριστα την εγκωνήσεις του καθηγητή μου, τάνω σε συγκεκριμένα θέματα που μου δίνει. Το πενθετόν του συγγραφέα, όμως, είναι ελεύθερο, δεν μπορεί να εγκωλιστεί και άρα να δημοργηθεί, να εκφραστεί με επιτυχία, μέσα σε συγκεκριμένα πλαίσια που τον ορίζει η εκφύγηση ενός θέματος έκθεσης. Αν του αρέσει το θέμα της έκθεσης, έχει καλών, θα γράψει. Αν όμως δεν του αρέσει, θα σηκωθεί από θρανίο και θα πάει στην έδρα να παραδώσει λειτή κόλλα. Τόσο απλά. Με ρωτάς, τη τύχη μπορεί να έχουν άτομα που γράφων καλές εκθέσεις, στον ανταγωνιστικό χώρο του βιβλίου. Τι να σου πω... Μην ξέχνας, υπάρχει και η τύχη του πρωτάρη. Υπήρχεν πολλοί που έγραψαν ένα βιβλίο, πουπούρη μερικές χιλιάδες αντιτύπων και μετα-εξαφανιστήκαν, επειδή ουσιαστικά δεν ήσαν συγγραφείς μέσα τους, δεν το έιχαν, όπις λέμε σημερα. Η αλήθεια είναι πως, ο χώρος του βιβλίου δεν θελει καλούς γραφίδες, πρώτους μαθητές που στο γυμνάσιο τους λάτρευε η φιλόλογίας τους. Ο χώρος αυτός, η λογοτεχνίες γνήσια κότερα, θέλει ψηλή. Να δίνεις στον αναγνώστη το είνας σου. Κι ας είναι και κακογραμμένο αυτό που γράφεις, καμία φορά. Δεν πρέπει. Η συγγραφή βιβλίου είναι προσφορά, προσφέρεις σ' έναν άγνωστό σου άνθρωπο που θα διαβάσει το βιβλίο σου στην άλλη άκρη της Ελλάδας, καμία φορά και του κόσμου, την ευκαιρία να νιώσει καλά, να χαρέι η ψυχούλοι του, να κλείσει το βιβλίο στο τέλος και να έχει μείνει ανοικτή η καρδιά του, αυτή που άνοιξε για να αγκαλιάσει την ιστορία που το δηγήθκες. Πιατί λατέρουσέ με τη Λίλη Ζωγράφου, νοιμίζεις... Έκθεση μάς μοιάζουν αυτά που γράφεις; Καθόλου. Η Λίλη Ζωγράφου έγινε αγαπημένη συγγραφέας εκαποτωμέριων αναγνωστών γιατί ρέει από τις σελίδες των βιβλίων της η σγάπτη σε αφθονία. Έγραψε επειδή εκφράστηκαν ολόκληρο το είναι σας, δεν έγραψε για να τάρει δέκα από τη φιλόλογό της...

Μιά άλλη ερώτηση που πραγματικά αφορά πολλούς ανθρώπους που προσπάθησαν να γίνουν συγγραφείς είναι το πόσο

εύκολα μπορεί κανείς να εκδώσει ένα του έστω βιβλίο, δεδομένου πως κάθε χρόνο στα συρτάρια των εκδοτικών οίκων στοιχεύονται εκαποντάρες χειρόγραφα. Συνήθως χρόνια ολόκληρα, μην πω και δεκαετία μπορεί να πηγαίνουν από οικο σε οικο χωρίς αποτέλεσμα. Εσύ πόσο δύσκολα η εύκολα βρήκες εκδότη;

Εάν το χειρόγραφό σου - που ακόμα έτσι λέγεται κι ας είναι γραμμένο σε υπολογιστή είναι καλό, εκδοτικό οίκος που να θέλει να σε εκδώσει, θα βρεθεί. Γιατί και ο εκδοτικός οίκος χρήματα θέλει, επιχείρηση είναι, ο σκοπός του είναι να πουλήσει ένα καλό ή έστω ένα πασάρικο βιβλίο και να έχει κέρδος. Διαφορετικά, θα το κλείσει το μαγαζί και θα πάτε ν' ανοίξει τυπωπότακτο. Που οι τυρόπιτες πουλάνε σίγουρα, ακόμα κι αν το τυρί τους είναι λύστα. Μην κοροϊδίσετε. Αν γράφεις καλά, εκδόθηται ως βρεις. Αν δεν γράφεις καλά και τρως συνέχεις πάρτες από τους εκδοτικούς, τότε ή το πάρνεις απόφαση και δεν ξανασχεδιάσεις να έχεις τρελή λαχτάρα χρηματοδότησης εσύ την έκδοση του βιβλίου σου. Σπίκωνες από την τραπέζα χρήματα, σανεύεσαι, χρεώνεσαι, πουλάς κάτι, ένα οικοπεδάκι, ο πιότηπας, που σε εκδότη και του λες, «βάζω τα χρήματα και το κείμενο, βάζεις τον τίτλο του οίκου σου και τη διάθεση στη βιβλιοπωλεία»; «Αμέλι!» σου λέει εκείνος, γιατί νι χένει να χάσει, εκείνος πλήρωσε; Άλλοι δεν γίνονται συχνά αυτά τα πράγματα, Γιούλη Διότι, και ο εκδοτικόι, δεν είναι διατεθεμένοι να χρεώνονται αποτυχίες, επειδή ο άλλος είχε όρειν να πουλήσει ένα οικοπεδάκι για να βγάλει βιβλίο, το οποίο θα το θώψουν οι κριτικές και το θάψουμε θα το χρεώσει και ο εκδότης! Οι εκδοτικοί θέλουν στο δυναμικό τους συγγραφείς που να τους αγαπάει το αναγνωστικό κοινό, να τους θαυμάζει, θέλουν να διάβασουν τις θετικές κριτικές για αυτούς. Και με το δικό τους. Η χαρά πους είναι ο κόμας να λέει ότι, το τάδε καλό βιβλίο, είναι εκδόσεις τάδε. Κι εγώ στη θέση ενός εκδότη αυτό θα επιδώκω. Σε ό,τι αφορά εμένων χτύπας πάρτες, κραυτώντας το χειρόγραφό μου παραμάχαλα. Με τον ταπειωτικό που με διακίνει. Και το θάρρος. Μου ανοίκει ο Ψυχογός. Τρεις μήνες αφότου είχα στείλει το χειρόγραφό Ελέυθερου Φυλακισμένου, μου τηλεφώνησαν από τα γραφεία τους και μου έδωσαν συγχρητήρια, διό τους αρέσει πολύ αυτό που διάβασαν και θέλουν να το βγάλουν βιβλίο. Και το έβαλαν. Με τις εκδόσεις Ψυχογόης είμαι ευτυχίσμενός πάρα από τυχερή. Αρχάς, ο κύριος Θάνος Ψυχογός, ο ιδρυτής και πρόεδρος, είναι υπέροχος ανθρώπος και σπουδαίος επιχειρηματίας. Και το κυριότερο απ' όλα είναι ότι, ζέρω κι εγώ και όλοι οι συγγραφείς του ότι, μέρος των κερδών από τα βιβλία μας που πωλώνται, συγκεκριμένα 1,00 ευρώ από την πώληση κάθε αντίτυπου, επιστρέφεται στο κοινωνικό σύνολο σε κοινωφελείς σκοπούς. Το 2011 συγκεντρώθηκαν 200.000 ευρώ, ποσό το οποίο και πού δεν πήγε: σε ιατρικό λικότο στους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα, σε Παιδικά Χωριά SOS, σε υποτροφίες φοιτητών, και αλλού. Είμαι ευτυχίσμενός, ζάνελας, που ας συγγραφέας ανήκεις στις εκδόσεις Ψυχογόης.

Η Βικτώρια που εγώ γνωρίζω είναι ένας ήρεμος, ευγενής και ζεστός χαρακτήρας. Πόσο καλό η κακό είναι αυτό:

Γιούλη μου, δεν μ' έχεις δει για γυαλίζει το μάτι μου, γι' αυτό το λες αυτό. Δεν είμαι μόνο ήρεμη κι ζεστή. Είμαι κι έξαλη κι πικραμένη κι απογοητευμένη κι φωνακλού, άμα θέλω. Αλλά, μεθίνων μέστα σε όλα αυτά, να ωριμάζω, να φιλαφώρω, να λέω, «και η πίεση τα μου ανεβεί, θα αλλάξει κάτι». Οχι, Τότε από...» Και καθώς περνούν τα χρόνια πάνω να έχω της εκρήξεις που είχα παλαιότερα. Ευτυχώς, να λέω, που το γράμμισμα πρωτίστως είναι θρεπτικό, εκτόνωση. Κάθομαι και γράφω, και μετέ είμαι καλή. Πολύ

καλά. Γιατί στο νωπότι μου κάθουμαι και του μιλάω, από μέσα μου, και του λέω πολλά. Του εξεμολογούμαι όλο μου τον πόνο. Και εκείνο με ακούει. Με τις ώρες. Αδιαμαρτύρητα. Σαν καλός αγαπημένος...

Υπάρχει κάτι στην ζωή σου Βικτώρια μου, που θα ήθελες να έχεις αποφύγει;

Κάνα δυο ανθρώπους, δεν θα ήθελα να τους είχα γνωρίσει, παρότι αυτοί οι ανθρώποι υπήρξαν εμπειρίες για μένα. Θα θέλα να μην είχα κάποιες πολύ συγκεκριμένες αναμνήσεις, που μερικές φορές, ακόμα μοιάζουν με σκιές στο μυαλό μου. Τίποτα! άλλο...

Ο τρόπος ζωής ενός Συγγραφέα είναι διαφορετικός ως προς τα ωράρια, ως προς την ιδιαίτη την ζωή. Αυτό πως επηρεάζει το οικογενειακό σου περιβάλλον, την εργασία σου εάν ασχολείσαι με αυτό που σπουδάσεις;

Άμα θες να γράψεις, θες την ησυχία σου, την απομόνωσή σου, τις ιδιοτητές σου, τις παραδείνεις σου, θες να είσαι εσύ και ο εαυτός σου, και κανές άλλος. Το καταφέρνεις όμως αυτό; Δύσκολο... Εκτός εάν έχεις την οικονομική δυνατότητα να τας σ' ένα νησί και να μείνεις όσο θέλεις, χωρίς δουλειά, αφεντικά, οικογένεια... Εγώ έχω απ' άλλα... Αφεντικά, οικογένεια... Και βέβαια, δεν έχω την πολυτέλεια να την κάνω για τον ίνση που λέγαμε. Οπότε κοιμάμαι αργά. Γιατί τότε μπορώ και γράφω. Κι ας λένε ότι το βράδυ το μετάλλοι είναι κουρασμένο. Κοιμάμαι χαράματα. Σχεδόν κάθε μέρα. Και ο,τι έχω γράψει, αυτές τις ώρες το έγραψα. Κατά τη διάρκεια της ημέρας το πολύ πολύ να κάνω διορθώσεις στα αυτά που έγραψα κατά τη διάρκεια της νύχτας. Άλλη η αυτοσυγκέντρωση για μένα, για να καθίσεις να γράψεις, είναι υπόθεση καθαρά μετατεσσούντη.

Οταν θέλεις να γράψεις ένα νέο έργο, πώς φέρεσαι, πώς ξεκινάς, ρωτώ γιατί γνωρίζω πολύ καλά από συνομιλίες όλων Συγγραφέων που είχα, πώς όλοι θέλουν να απομονωθούν, όλοι πηγαίνουν με τα λάπποτα σους σε καφέ, παραπρούν και γράφουν, εσύ πως αντιδράς;

Πάντως, σε καμία περίπτωση δεν πάω σε καφέ. Γενικά δεν πάω σε καφέ. Ξεκινών

νοάωμα σ' ένα καινούριον Βιβλίο. κάνοντας φλεστ στο λάπποτα: τα αγγίζω απταλά, σχεδόν χαϊδεύω τα πλήκτρα του, φτιάχνω μια διόροφη λευκή στελίδα, - αρχειό, το λένε στους υπολογιστές -, την κοπάω σαν να κοπίω τον έρωτα της ζωής μου, απομακρύνομαι λιγο, πάντα φτάχνω ένα τοσά, ξανάρχωμαι, κοιτάω ξανά και ξανά την ολόευκη σελίδα, και τελικά, με αγωνία και λίγο τρακ, γράφω την πρώτη λέξη. Και νιώθω σαν να έδωσα το πρώτο φίλι στον αγαπημένο μου... Η διυστολία δεν είναι αυτή, Γιούλη μου, να ξεκινήσεις. Η διυστολία είναι να προχωρήσεις το γράψιμο και να μην νιώσεις κάποια στη μασά στι, βαρέθηκες, στι αντε πότε να τελεώσεις να πας για το επόμενο βιβλίο... Όπως συμβαίνει κάποιες φορές στις σχέσεις μας με τους ανθρώπους. Τις ερωτικές μας σχέσεις...

Πιστεύεις Βικτώρια μου πως κάποιος Συγγραφέας μπορεί να ζήσει μόνον από την Συγγραφή των βιβλίων του;

Αν ο συγγραφέας αυτός, γράφει βιβλία που γίνονται μπεστ-σέλερ, και συγχρόνως μπορεί και βγάζει ένα μπεστ-σέλερ κάθε ένα διυ χρόνια, τότε ναι, ζει από τα βιβλία. Σε καμία άλλη περίπτωση, ναι.

Τι γνώμη έχεις για το Βιβλίο στην Ελλάδα και τι προστικές έχει;

Έχουμε πλούσιο υλικό, Γιούλη μου, σ' αυτόν τον τομέα. Υπάρχουν αξέλογοι συγγραφές που κάνουν πολύ καλό και μεγάλο έργο. Πιστεύω πολύ στη σύγχρονη ελληνική γραμματεία. Εκείνο που κατά τη γνώμη μου χρειάζεται προσοχή, είναι το θέμα των υποτροφιών. Θέρπεται να στηρίζονται οικονομικά οι συγγραφές για να μπορούν να παράγουν έργο και να μην καταναλώνονται σε ζένες προς αυτούς εργασίες. Ομως, τέτοιες ώρες, τέτοια λόγια... Στις μέρες μας, ακούγεται όχι απλή πολυτέλεια αυτό αλλά ίσως και άκρατος σουρεαλισμός...

Και κάτι για σένα. Τι είδους χαρακτήρας πιστεύεις πως είσαι;

Κυρίως εσωστρεφής, όπως όλοι όσοι γράφουν. Επίσης, καμία φορά, μιλών εκεί που θα τηρεπει να βουλώσω, και αυτό έχει συνέπειες.

Τι θα μπορούσες να σε θυμώσει, να σε εκνευρίστει ίσως;

Με θυμώνει το πολιτικό που ψήφισα, που πιστάρτηκα αφελής και τον πίστεψα, που αφήνει ανθρώπους να είναι άστεγοι και να κοιμούνται μέσα σε χαρτόκουτες στα πεδόδρομα, που επιπρέπει να υπάρχουν παιδιά αναλφάβητα, που σπαταλάει το δημόσιο χρήμα όταν λείπουν

αδρινοί τομογράφοι από δημόσια νοσοκομεία, με εξαγριώνει ο πολιτικός που τα 400 ευρώ της σύνταξης τα κάνει 285, που δεν υπερασπίζεται την ελληνική γλώσσα, τον ελληνικό πολιτισμό, τη γλώσσα του Παπαδιαμάντη και τη μεταφράσει στη σημερινή καθομιλουμένη γιατί είναι αμόρφωτος, που δεν δινει προσποτική στους νέους να μείνουν στην πατρίδα τους και τα παιδιά τάξις μετανάστες στον Καναδά, με θυμώνει πάρα πολύ που νιώθω κουρασμένη κι εγώ και πολλοί άλλοι, και δεν έχουμε όρεξη να τάξιμε στη Βουλή, να μπούμε μέσα, να πιάσουμε 300 άτομα και να τα πετάξουμε όλα έξω! Και τα 300! Εκτός Βουλής και εκτός Ελλάδα! Να τα συνοδεύουμε με το τρένο μέχρι τα σύνορα, να κάτσουμε εκεί για να βεβαιωθούμε με τα ίδια μας τα μάτια ότι βγαίνουν εκτός συνόρων. νε βάλουμε σπαστό να φυλάει τα σύνορα ότι δεν θα ξαναμπούν ποτέ αυτά τα άπομα μέσα, και μετά να επιστρέψουμε στη σπίτια μας. Ισως, ήσυχοι ότι κάπι καλό κάναμε κι εμείς για τι επομένες γενείς... Θυμόνω, καλή μου, με τον εαυτό μου, που δεν αντέωντα να μάχομαι. Από τα νιάτα μου, μου εμεινέ μόνο η αγάπη μου για τη rock. Τη μαχητικότητα μου την έχασα...

Ποιό πράγμα αυτήν την στιγμή θεωρείς πιο πολύτιμο;

Τις εσωτερικές αξίες του ανθρώπου. Πολύτιμη είναι η οντότητά μας, η πνευματικότητα, η μη εξάρτηση και προσκόλληση στην υλή.

Αν σου πρότεινα ένα ταξίδι ,που θα ήθελες να πηγαίνεις και με τι είδους παρέα;

Θα θέλα να έπεφτω με αλεξίπτωτο στην Τσοκάνη, και να έμενα εκεί, σε οποιοδήποτε χωριό της ή τόλι. Και να μη με αναζητούσε κανείς. Με ή χωρίς αγαπημένον. Δεν με νοιάζει. Στην Τσοκάνη, και ερωτευμένος να μην είσαι, ερυτεύεσαι τον αέρα που ανατίνεις. Ποθαίνες εξάρτηση. Εγώ, όταν πρωτεύει το τοπίο της Τσοκάνης, φεύγοντας είχα συμπτώματα στέρησης...

Εσύ ως Βικτώρια πως θα ήθελες να σε γνωρίζουν οι άλλοι. Ως Αρχιτέκτονα η ως Συγγραφέα;

Δηλώνω μέσα μου κι έχω μου, Γιούλη μου, συγγραφέας.

Αγαπητή μου Βικτώρια σαν τελευταίο θα ήθελα να ρωτήσω ποιά είναι τα νέα σου σχέδια; Τι έχεις κατά νου και τι ετοιμάζεις;

Γράφω το νέο μου μυθιστόρημα με θέμα τα πάθη και τις εξαρτήσεις εμάς, των γυναικών, από τον έρωτα, χωρίς τίτλο ακόμα, κι έχω μια ιδέα για ένα σενάριο που θα μπορούσε να γίνει σίριαλ, και θέλω ότι το συζητήσω με μια φίλη μου, ηθοποιό. Είναι νυρις όμις ακόμα, να μιλήσω γι' αυτό. Ούτε καν ξέρω αν μπορώ να σέρφουμαι κατ' τέτοιο, με δεδομένη την κρίση στην οικονομία, και άρα στην πηλεόραση.

Βικτώρια Μακρή, ήρεμη και ευγενική Συγγραφέα πολυθραβευμένη ,σε ευχαριστώ πολύ για την φιλία σου αλλά και για τις απαντήσεις σου!